

SAYI : 53878609-101.07.04-E.7857

BAŞVURU NO : 2017/13747

KARAR TARİHİ : 08/05/2018

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN

:

BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ

:

BAŞVURUYA KONU İDARE

: Isparta Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Başkanlığı

BAŞVURUNUN KONUSU

: Gelir testi işlemleri hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ

: 14.11.2017

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran, 679 sayılı KHK ile kamu görevinden çıkarıldığını, Isparta Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının (SYDV) 2017 Nisan ayından beri gelir testini keyfi olarak sonuçlandırmadığını, 22/09/2016 tarihli yazıyla Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünden görüş istendiğini ve anılan görüşe cevap gelmeden işlem yapılmayacağını tarafına belirtildiğini, bu durumun ailesinin de cezalandırılması sonucuna yol açtığını ve vatandaşlar arasında ayrımcılık yapıldığını iddia ederek yaşamış olduğu mağduriyetin giderilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB) Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünün (SYGM) başvuru konusuna ilişkin 10/01/2018 tarihli ve E. 3337 sayılı yazısı ve eklerinde özetle;

2.1. Isparta SYDV ile yapılan telefon görüşmesinde başvuru konusu hususunun 11/01/2018 tarihinde yapılacak Mütevelli Heyeti toplantısında açıklığa kavuşturulacağı,

2.2. Bu bağlamda Isparta SYDV tarafından yapılacak toplantı sonrası alınacak kararların tarafımıza sunulacağı,

2.3. Isparta SYDV'ye hitaben 03/01/2018 tarih E.739 sayılı yazı ile başvuru konusuna ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumunun (SGK) 22/09/2016 tarih 5040689 sayılı yazısı ve Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca dostane çözüm kararı kapsamında başvuranın talebi doğrultusunda işlem yapılıp yapılamayacağını değerlendirilmesi gerektiği,

2.4. Sosyal Güvenlik Kurumunun (SGK) 22/09/2016 tarih ve 5040689 sayılı yazısında: "667 ila 674 sayılı Kanun hükmünde Kararnelerde genel sağlık sigortalılığına ilişkin kısıtlamaya rastlanılmamıştır. Dolayısıyla, Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılığa ilişkin gelir testi işlemlerinin anılan bent kapsamındaki sigortalılar için geçerli olan yasal düzenlemeler doğrultusunda yapılması gerekmektedir." şeklinde görüş verildiği, Açıklamalarına yer verilmiştir.

3. Isparta Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Başkanlığının başvuru konusuna ilişkin 19/12/2017 tarihli ve 2/1305 sayılı yazısı ve eklerinde özetle;

3.1. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının (SYDV), 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Kanunuyla kurulmuş özel hukuk tüzel kişiliği olduğu, Vakfın kaynaklarının Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB) Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan (SYDTF) geldiği, Vakıf Mütevelli Heyetinin üyelerinin; İllerde Vali / Vali Yardımcısı, Belediye Başkanı / Belediye Başkan Yardımcısı, Defterdar, İl Milli Eğitim Müdürü, İl Sağlık Müdürü, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü, İl Aile ve Sosyal Politikalar Müdürü, İl Müftüsü, İl Genel Meclisinin seçtiği iki hayırsever, iki Muhtar ve iki Sivil Toplum Kuruluşu Temsilcisinden oluştuğu,

3.2. Isparta İli SYDV Resmi Senedinin 3 ncü maddesinde; "Vakfın amacı; 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun amaç ve kapsamına giren faaliyet ve çalışmalar yapmak, diğer kanun ve bu doğrultuda düzenlenmiş mevzuatla vakıflara açıkça tevdi edilmiş görevleri ifa etmek" hükmünün, ayrıca Vakfın denetimi konulu 14 üncü maddesinde ise; "Vakıf, ASPB SYGM ile Denetim Hizmetleri Başkanlığının ve Vakıflar Genel Müdürlüğünün teftiş ve denetimine tabidir" hükmünün düzenlendiği,

3.3. 633 sayılı ASPB'nin Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin (KHK) 11 inci maddesinin (ç) bendinde; "3294 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan vakıfların harcamalarını, iş ve işlemlerini araştırmak, incelemek, izlemek ve denetlemek, görülen aksaklıklarla ilgili gerekli tedbirleri almak, vakıfların çalışma usul ve esasları ile sosyal yardım programlarının ölçütlerini belirlemek" hükmünün; ayrıca 662 Sayılı ASPB'nin Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin (c) bendi ile 633 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesine eklenen (h) bendinde; "Sosyal yardıma hak kazanılmasında ve genel sağlık sigortalılığının tespitinde esas alınacak gelir tespit testlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bu testleri SYD Vakıflarıyla işbirliği yaparak uygulamak." hükmünün düzenlendiği,

3.4. ASPB SYGM'nin, Genel Sağlık Sigortası Gelir Tespitine İlişkin Usul ve Esaslar konulu 2012/7 sayılı Genelgesinde; "633 sayılı ASPB'nin Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile SYGM'ne "genel sağlık sigortalılığının tespitinde esas alınacak gelir tespit testlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek ve bu testleri SYD Vakıflarıyla işbirliği yaparak uygulamak" görevi verildiği,

3.5. 21/7/2016 tarihinden beri OHAL uygulaması olduğundan FETÖ / PDY örgüt üyesi olduğu gerekçesiyle kamu kurumlarından ihraç edilenlerle ilgili yapılacak işlemler hususunda tereddüt olduğu ve bu gerekçe ile ilgili Bakanlıktan görüş istendiği, bu sebepten dolayı başvuru işleminin henüz sonuçlandırılmadığı,

3.6. Yapılacak işlemlerle ilgili kurumlar uygulamada tereddüt ettiği hallerde bağlı veya ilgili buldukları bakanlıklardan görüş isteyebileceği, 3294 Sayılı kanunun 7 nci maddesi gereğince oluşturulan Vakıf Mütevelli Heyetlerinin SYD Vakfının genel karar organı olduğu, Vakıf Mütevelli Heyetinin 29.12.2016/52-13 ve 10.08.2017/32-18 tarihli toplantısında görüş istenmesi yönünde karar aldığından, ilgili Bakanlık olan ASPB'den yazılı görüş talep edilmesine rağmen görüş talebine ilgili Bakanlıktan henüz bir cevap verilmemesi nedeniyle işlemin bekletilmekte olduğu, **3.7.** 633 sayılı ASPB'nin Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "Hukuk Müşavirliği" başlıklı 15 nci maddesinin hukuk müşavirlerinin görevleri konulu 1 inci maddesinin (b) bendinde; "Bakanlık birimlerinde sorulacak diğer işleri inceleyip hukuki mütalaasını bildirmek" denildiğinden, yapılacak işlemler hususunda tereddüt hasıl olduğunda, Vakıf Karar organı olan Vakıf Mütevelli Heyetince görüş istenmesine karar verilmiş olduğu ve bu doğrultuda Bakanlığın görüşünün istenildiği,

3.8. Ayrıca ASPB SYGM'nin anılan Genelgesine istinaden görüş istendiği,

3.9. 6824 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile birlikte Gelir Testi yaptırılması zorunluluğu olmadığı, 5510 sayılı Kanun kapsamında genel sağlık sigortalısı olmayan ya da kanunun maddeleri uyarınca genel sağlık sigortalısının bakımını yükümlü olduğu kişi olarak sağlık yardımlarından yararlanmayan kişilerin, Kanununun 60/1-g bendi kapsamında resen tescil edileceği hususunun düzenlendiği, ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında;

"Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler."

4.1. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının "Sosyal güvenlik hakkı" başlıklı 60 ıncı maddesinde;

"Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir."

"Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar."

4.2. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının "Temel hak ve hürriyetlerin niteliği" başlıklı 12 inci maddesinde; *"Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir."*

Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder."

4.3. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının “Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması” başlıklı 13 üncü maddesinde;

“Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.”

4.4. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının “Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılmaması” başlıklı 14 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında:

“Anayasa hükümlerinden hiçbiri, Devlete veya kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya Anayasada belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz.”

4.5. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının “Olağanüstü hallerle ilgili düzenleme” başlıklı 121 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında:

“Olağanüstü hal süresince, Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, kanun hükmünde kararnameler çıkarabilir.”

5. 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “Kurumun Görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında;

“Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”

6. 633 sayılı ASPB’nin Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin (KHK) 11 inci maddesinin (ç) bendinde;

“3294 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan vakıfların harcamalarını, iş ve işlemlerini araştırmak, incelemek, izlemek ve denetlemek, görülen aksaklıklarla ilgili gerekli tedbirleri almak, vakıfların çalışma usul ve esasları ile sosyal yardım programlarının ölçütlerini belirlemek”

7. 662 sayılı ASPB’nin Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK ile Bazı KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair KHK’nın 2 nci maddesi (c) bendi ile 633 sayılı KHK’nın 11 inci maddesine eklenen (h) bendinde;

“ Sosyal yardıma hak kazanılmasında ve genel sağlık sigortalılığının tespitinde esas alınacak gelir tespit testlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bu testleri SYD Vakıflarıyla işbirliği yaparak uygulamak.”

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun “genel sağlık sigortası başlıklı” 60 inci maddesinin 1 inci fıkrasının g bendinde:

“Yukarıdaki bentlerin dışında kalan ve başka bir ülkede sağlık sigortasından yararlanma hakkı bulunmayan vatandaşlar, genel sağlık sigortalısı sayılır.”

9. Genel Sağlık Sigortası Kapsamında Gelir Tespiti, Tescil ve İzleme Sürecine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde:

“Genel sağlık sigortalısı ya da genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi statüsünde olmayanlar ile genel sağlık sigortalılığı ya da genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu

kişi statüsü sona eren kişiler, SGK tarafından re'sen tescil edilir. Bu kişiler için, gelir testleri sonuçlandırılıncaya kadar 5510 sayılı Kanununun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarı prime esas asgarî kazanç tutarı olarak esas alınarak primleri tahakkuk ettirilir. Ayrıca, gelir tespitini yaptırmak üzere bir ay içinde vakıflara başvurması gerektiği SGK tarafından re'sen tescil edilen kişilere bildirilir.”

10. 28.03.2013 tarih ve 28601 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri başlıklı 6’ncı maddesinde;

“Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar.”

IV. KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK’IN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE

ÖNERİSİ

11. Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, emsal yargı kararları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvuru konusuna ilişkin “*Tavsiye Karar Önerisi*” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

12. Başvuran ile başvuruya konu idare olan Isparta SYDV arasındaki uyuşmazlığın; başvuranın ilgili idareye başvuru tarihi itibarıyla herhangi bir kapsamda sigortalı olmaması nedeniyle 17.04.2017 tarihinde 5510 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalılığının başlatılmış olması ve bu durumun 18.04.2017 tarihinde başvurana tebliğ edilmesini takiben ilgili mevzuatta belirtilen 1 aylık süre içerisinde gelir testi yaptırmak üzere Isparta Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfına başvurmasına rağmen anılan idarece 02/05/2017 tarihli yazıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB) Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğüne görüş sorulduğu gerekçesiyle hakkında işlem tesis edilememesi, bu nedenle hakkında GSS primi tahakkuk edilmesi işlemlerinin anayasanın eşitlik ilkesine aykırılık oluşturduğu iddiası kapsamında olduğu anlaşılmaktadır.

13. Sosyal güvenlik hakkı, bireylerin geleceğe güvenle bakmalarını sağlayan bir insan hakkı olması sebebiyle, "sosyal hukuk devleti" olgusunu oluşturan temel kavramlardan birisidir. Bu esastan hareketle Anayasamız, "Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler" başlığı altında sosyal güvenlik hakkını da düzenlemiş ve 60 ıncı madde ile herkesin sosyal güvenlik hakkına sahip olduğunu kabul etmiş, Devlet'in de, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri almak ve teşkilatı kurmakla yükümlü olduğunu düzenlemiştir.

14. Sağlık hizmetlerine ihtiyaç öngörülemez olup, tamamen rastlantısaldır. Kişi her an hiç ummadığı bir hastalık veya kazayla karşılaşır, tahmin etmediği ölçüde bir maliyetle yüzleşebilir. Bazı durumlarda ise, yakalanan bir hastalık sadece kişiyi tehdit etmekle kalmaz, başta yakınları olmak üzere geniş kesimleri de tehdit eder hale gelebilmektedir. Sağlık hizmetleri ertelenemediğinden ve yeri başka bir şeyle ikame edilemediğinden, bu ihtiyacın karşılanması zorunludur. Bu nedenle sosyal güvenlik hakkı uluslararası sözleşmelerde ve Anayasamızda kişiler için temel ve vazgeçilemez bir hak olarak öngörülürken, bu alanda devlete bir takım yükümlülükler getirilmiştir.

15. Anayasa Mahkemesinin 15/12/2006 tarihli 2006/111 E.ve 2006/112 K. sayılı Kararında, Sosyal Güvenlik Kurumunun amacına uygun olarak hizmet verebilmesi sahip olduğu aktüeryal dengeleri oluşturan kaynaklara bağlı olduğu, temel kaynağı prim olan anılan sistemde, sigortalıların tabi oldukları statüler uyarınca belirlenen ilke ve kurallar esnetilmeksizin Kurum ile ilişkilerini devam ettirmeleri ve Kurumun sağlayacağı haklardan bu suretle yararlanmaları gerektiği belirtilmiştir.

16. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 12 nci maddesinde öngörülen geçiş süresi 1/1/2012 tarihinde sona ermiş ve Kanunun 92 nci maddesi uyarınca ülkemizde yaşayan ve herhangi bir sosyal güvencesi bulunmayanlar, bu tarihten itibaren genel sağlık sigortası kapsamına alınmıştır.

17. 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde; harcamaları, taşınır ve taşınmazları ile bunlardan doğan hakları da dikkate alınarak, Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilecek aile içindeki geliri kişi başına düşen aylık tutarı asgari ücretin üçte birinden az olan, Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde; 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının diğer bentleri dışında kalan ve başka bir ülkede sağlık yardımlarından faydalanma hakkı bulunmayan vatandaşların, genel sağlık sigortalısı sayılacağı, Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde; (g) bendinde sayılanların diğer bentlere göre genel sağlık sigortalısı olmadıkları veya diğer bentlere göre genel sağlık sigortasından yararlanma haklarının sona erdiği tarihten itibaren bu bent kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılacağı ve Kurumca resen tescil edileceği hüküm altına alınmıştır.

18. Buna göre genel sağlık sigortalılığının, kişilerin sağlıklarının korunması ve sağlık riskleri ile karşılaşmaları halinde de oluşan harcamaların (muayene, tedavi, ilaç, tıbbi malzeme vb.) Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından karşılanmasını sağlayan kamu sağlık sigortasını ifade ettiği, anılan sistemin ise zorunluluk esası üzerine kurulduğu, bu nedenle, kişilerin ekonomik gücüne ve isteğine bakılmaksızın toplumun tüm kesimlerinin sağlık hizmetlerinden eşit, ulaşılabilir ve etkin bir şekilde faydalanmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

19. Kararımızın 4.1 no.lu paragrafı ile 12 no.lu paragrafında belirtildiği üzere sosyal güvenlik hakkı anayasal bir hak olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda anılan bu hakkın sınırlandırılması yine Anayasa da düzenlenmekte olup, hakkın sınırlandırılmasının sınırları ise karar önerimizin 4.3 no.lu paragrafında belirtilmiştir.

20. Bununla birlikte yine kararımızın 4.5 no.lu paragrafında Olağanüstü Kanun Hükmünde Kararnameler ile düzenleme yapılabileceği belirtilerek 4.3 no.lu paragrafta yer alan “*kanunla sınırlama*” durumuna istisna getirilmiştir.

21. Somut olayda, yukarıdan bu yana yapılan açıklamalar, anılan mevzuat hükümleri, değinilen Anayasa Mahkemesi kararları ile dosya içindeki bilgi ve belgeler bir bütün olarak değerlendirildiğinde; 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, başka

kapsamda genel sağlık sigortalılığı bulunmayan kişilerin Kurumca resen tescil edileceği belirtilmiş olup; bu kişilerden geliri asgari ücretin üçte birinin altında olanların primlerinin devlet tarafından ödeneceği aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin 1 numaralı alt bendinde düzenlenmiştir. Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında tescili yapılanların tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde gelir testine başvurmaları halinde tescil tarihi itibariyle tescillerinin güncelleneceği, bu süreyi geçirenlerin ise gelir testi sonuç tarihinden itibaren gelir testi sonucuna göre güncelleneceği “Genel Sağlık Sigortası Kapsamında Gelir Tespiti, Tescil ve İzleme Sürecine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin” 4 üncü maddesinde ifade edilmiştir. Bu hükümler doğrultusunda başvuranın herhangi bir kapsamda sigortalı olmaması nedeniyle 17.04.2017 tarihinde 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalılığı başlatılmış ve başvurana genel sağlık sigortalık tescili ve 1 ay içerisinde gelir testi yaptırması hususu 18.04.2017 tarihinde tebliğ edilmiştir. Başvuran aldığı bu bildirim üzerine ilgili mevzuatta belirtilen 1 aylık süre içerisinde yani 18/04/2017 tarihinde gelir testi yaptırmak üzere Isparta Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfına başvurmuş; ancak anılan idarece 02/05/2017 tarihli yazıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB) Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğüne görüş sorulduğu gerekçesiyle hakkında gelir testi işleminin yapılması işlemi tesis edilemeyeceği bildirilmiştir.

22. Kararımızın 18 ve 19 no.lu paragraflarında da bahsedildiği üzere, olağan dönemde sosyal güvenlik hakkının kanunla veya yetki kanunu olmak kaydıyla KHK ile sınırlanabileceği, olağan üstü dönemlerde ise OHAL KHK’sıyla sınırlanabileceği değerlendirilmekte olup; OHAL döneminde çıkarılan 667 ile 674 sayılı KHK’larda genel sağlık sigortalılığına ilişkin herhangi bir sınırlandırmaya, kısıtlamaya gidildiği yönünde bir hükme rastlanılmamış olup, başvuran hakkında genel sağlık sigortası kapsamında uygulanması gereken yasal düzenlemeler doğrultusunda işlem yapılmadığı değerlendirilmektedir.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

23. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri” başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; Isparta Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının, Kurumumuz tarafından istenen bilgi ve belgeleri süresinde gönderdiği ve böylece “**makul sürede karar verme**” ve “**kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi**” **ilkelerine uygun davrandığı**, ancak başvurana yönelik yazışmalarda hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini göstermediği, bu nedenle “**karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi**” ilkelerine uymadığı anlaşılmış olup; idarenin bahse konu ilkelere de uygun davranması beklenilmektedir.

24. Başvuru konusu talebe ilişkin olarak; başvuruya konu idarenin sırf görüş alma yetkisinin olması başvurucuya gelir testi yapılmaması sonucunu doğurmayacağı gibi, şayet idarenin görev ve yetkisi kapsamında görüş alma ihtiyacı varsa, özellikle süreli işlerde, süre sona ermeden işlemi tamamlaması, salt bu nedenle işlemi geciktirmemesi beklenir. Ayrıca somut olay özelinde ASPB’nin fonksiyonu görüş bildirmekten ibaret olup, icrai işlemi yapma yetkisi ve sorumluluğu Isparta SYDV’ye aittir. ASPB tarafından görüş gelmediği gerekçesiyle işlem yapılmaması gibi taleplerin dava aşamasına gelmeden hukuka ve hakkaniyete en uygun yöntemlerle çözmek amacıyla uygulama geliştirilmesinin, iyi yönetim ilkesinin bir gereği olduğu değerlendirilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

25. 6328 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup; Isparta İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN KABULÜNE;**

Başvurana hukuka ve hakkaniyete uygun olarak yasal düzenlemeler doğrultusunda işlem yapılması için **ISPARTA SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKFI BAŞKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

Kararın bir örneğinin **AİLE ve SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞINA da gönderilmesine,**

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi